

3737027 SHCR/M : สาขาวิชา ; ศาสนาเปรียบเทียบ ; อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คำสำคัญ : บทบาท/ วัดพัฒนาตัวอย่าง/ การช่วยเหลือสังคม

พระมหาสมชาย เข็มสอาด บทบาทของวัดพัฒนาตัวอย่างในการช่วยเหลือสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีของวัดในกรุงเทพมหานครกับวัดในภาคกลาง THE COMPARATIVE STUDY OF EXEMPLARY ROLES OF THE BUDDHIST TEMPLES IN SOLVING SOCIAL PROBLEMS: A CASE STUDY OF TEMPLES IN BANGKOK AND THE CENTRAL AREA. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปาริชาติ สุวรรณบุบผา, อ.ม., Ph.D., สุมณา ดังคณะสิงห์, Docteur en Sociologie (Grenoble), บูรณ์ เกตุพิศสา, พธ.บ., M.A., เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์, M.A., Ph.D. 165 หน้า. ISBN 974-633-842-4.

การวิจัยเรื่อง บทบาทของวัดพัฒนาตัวอย่างในการช่วยเหลือสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีของวัดในกรุงเทพมหานครกับวัดในภาคกลาง ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลภาคเอกสารเรื่องวัดในพระพุทธศาสนาสมัยพุทธกาลถึงสมัยปัจจุบัน และส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ และจากการสังเกต บทบาทของวัดพัฒนาตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร และในภาคกลาง

จากการศึกษาพบว่า วัดมีบทบาทในการช่วยเหลือสังคมมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยมีบทบาทในการช่วยเหลือทางด้านการพัฒนาจิตวิญญาณอย่างเด่นชัดมาก อย่างไรก็ตามบทบาทดังกล่าวได้ดำเนินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน ผลของการศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับวัดพัฒนาตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร และวัดในภาคกลาง 12 แห่งพบว่า วัดพัฒนาตัวอย่างทั้ง 12 แห่ง จะมีบทบาทในการมุ่งเน้นพัฒนาทางด้านอาคารสถานที่ให้ดูสะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตลอดจนการแบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส และเขตสาธารณสงเคราะห์อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการช่วยเหลือสังคมด้านต่างๆ คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ บทบาทด้านพัฒนาจิตวิญญาณ บทบาทด้านการศึกษา และบทบาทด้านพัฒนาชุมชนสงเคราะห์ประชาชน เมื่อเปรียบเทียบวัดพัฒนาตัวอย่างในกรุงเทพมหานครกับวัดในภาคกลางนั้น พบว่าวัดที่มีขนาดใหญ่จะมีบทบาทและกิจกรรมมากกว่าวัดขนาดเล็ก ถึงกระนั้นทุกวัดก็ยังมีบทบาทหลักด้านการพัฒนาจิตวิญญาณ บทบาทด้านการศึกษาและบทบาทด้านช่วยเหลือสังคม ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า วัดพัฒนาตัวอย่างทั้ง 12 แห่ง ส่วนใหญ่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน ได้แก่ขาดความพร้อมด้านเงินในการสนับสนุน และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานนั่นเอง เพื่อให้วัดได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ กรรมการศาสนาควรจะสนับสนุนให้วัดต่างๆ ได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน